

Papildomi skaitiniai

I užduotis

Tomo Mertono mintys:

„Jei mes esame pašaukti į gyvenimo šventumą, ir jei šventumas pranoksta mūsų prigimties galias, leidžiančias jį pasiekti (o taip ir yra), vadinasi Dievas pats turi duoti mums šviesos, stiprybės ir drąsos įvykdyti tą užduotį, kurios iš mūsų reikalauja. Jis tikrai suteiks mums malonę, kurios mums reikia. Jei mes netampame šventaisiais, tai tik todėl, kad nepasinaudojame Jo dovana.“ (Tomas Mertonas, Gyvenimas ir šventumas, p.36)

“Jei mes turime būti tobuli, kaip tobulas yra Kristus, privalome būti taip tobulai žmogiški kaip Jis, kad Jis galėtų suvienyti mus su savo dieviška būtimi ir dalytis su mumis savo dangiškojo Tėvo sūnyste. Taigi šventumas nėra buvimas mažiau žmogišku nei kiti žmonės, bet labiau žmogišku. Jis reiškia didesnę sugebėjimą rūpintis, kentėti, suprasti, užjausti, taip pat ir juokauti, džiaugtis, įvertinti gerus ir gražius gyvenimo dalykus.“ (Tomas Mertonas, Gyvenimas ir šventumas, p.43)

Tikras šventasis nėra tas, kuris įsitikinęs kad jis šventas, bet tas, kuris supranta, jog Dievas, vienas Dievas yra šventas. Jis taip apimtas pagarbais virpulio prieš dieviško šventumo tikrovę, kad pradeda ją įžvelgti visur. Aišku, jis gali įžvelgti tai ir savyje, bet tikrai ten pamatys tai paskiausiai, kadangi ir toliau tebeišgyvens savo menkystę, egoizmo ir nuodėmės pseudorealybę. Tačiau net ir mūsų palinkimo į bloga tamsoje šviečia dieviško išganytojo buvimas ir gailėstingumas. Šventasis sugeba, kaip sako Dostojevskis, mylėti kitus netgi nuodėmingus. Nes jis visus daiktus ir žmones suvokia kaip dieviškos užuojautos ir meilės objektą.

Tuomet šventasis ieško ne savo, bet Dievo garbės. Ir kad Dievas būtų pašlovintas visur, šventasis trokšta pats būti vien grynas dieviškos valios įrankis. Jis nori pats te būti langas, per kurį Dievo gailėstingumas šviečia pasauliui. Jis didvyriškai grumiasi, praktikuodamas dorybes ne tam, kad pagarsėtų kaip doras ir šventas žmogus, bet kad Dievo gerumo neaptemdytų koks nors jo savanaudiškas veiksmas. Taigi, kas myli Dievą ir ieško Dievo garbės, stengiasi Dievo malone tapti tobulas meilėje, kaip kaip „dangiškasis Tėvas yra tobulas“ (Tomas Mertonas, Gyvenimas ir šventumas, p. 45)

Karmelitų bendruomenė pristato šv. Teresės mintis apie Dievo ir žmogaus ryšį :

“Steigimų” knygoje šv. Jėzaus Teresė rašė, kad žmogaus dvasinėje kelionėje yra daug kelių. Ji nemanė, kad patirtis, kuria dalinasi su kitais, turėtų būti besąlygiškai priimta. *“Tačiau, – rašė ji, – gali būti, kad apie kai kuriuos iš jų pasakysiu ką nors naudingo”* (“Steigimai” 5, 1).

Remdamasi Kristaus kvietimu: “Jei kas trokšta, teateina pas mane ir tegu geria” (Jn 7, 37b), Teresė buvo įsitikinusi, kad visi žmonės, neišskiriant nė vieno, yra pašaukti jau šiame gyvenime sutikti Dievą. Jėzus kviečia visus, o ne vieną ar kitą išrinktųjų būrį (“Tobulumo kelias” 19)

Visiems, norintiems melstis vidine malda, Teresė ne kartą primena dar vieną svarbią tiesą: *“Jei ketinate kalbėtis su tokiu didžiu Viešpačiu, bus gera, jei apmąstysite, kas yra tas, su kuriuo norite kalbėtis, ir kas esate jūs”;* (“Tobulumo kelias” 22, 1).

“Nekalbėkime apie baimę ir nenusiminkime, matydami savo silpną prigimtį ir jėgas, bet stenkimės stiprinti save nusižeminimu ir supraskime, kaip nedaug tegalime patys ir kad esame niekas, jei Dievas mums nepadeda. Pasitikėkime nebe savo jėgomis, bet Jo gailėstingumu, nors mūsų silpnumas, kol pasieksime šį gailėstingumą, išliks.” (“Giesmių Giesmės apmąstymas” 3, 12).

Atrasti Jėzų – žmogumi tapusį Dievą, Teresei buvo malonių malonė. Jėzaus Kristaus asmenyje Teresė sutinka Viešpatį kaip Draugą, todėl išdrįsta kalbėtis “su Jo Didenybe” ir leidžiasi Jo vedama į dieviškos meilės gilumą. Savo žmogyste Jėzus atveria Teresei kelią į intymiausią draugystę. Pasakodama apie ilgus sunkios savo maldos metus, Teresė sako: *“Aš galėjau įsivaizduoti Kristų tik kaip žmogų”* (“Gyvenimas” 9, 6). Šie žodžiai parodo, kad Dievą Teresė sutiko gyvame, įsikūnijusiąjame Dievo Žodyje, kuris yra Kristus. Ji negalėjo mąstyti apie “kitokį” Dievą, tik apie tą, kuris Jėzuje tapo žmogumi. Iš Kristaus ji mokosi suprasti, kas yra Dievas ir kas yra žmogus. Kristus pažįsta mūsų silpnumą ir ribotumą (“Gyvenimas” 37, 6).

Santykis su Dievu negali būti priešinamas santykiui su žmonėmis. Vidinė malda atpažįstama iš vaisių, o artimo meilė – geriausias būdas jai patikrinti. Negali būti dialogo su Dievu, jei jo nėra su žmonėmis. Šv. Teresės parašytas “Tobulumo kelias” skirtas artimo meilei. Mokytis bendrauti su kitais žmonėmis, drauge gyventi, būti jautriam artimo lūkesčiams, šv. Teresės nuomone yra neatskiriama kelio į Dievą dalis.

“Kai siela dažnai ir išmintingai bendrauja su Dievu, apie save ji mąsto labai nedaug; visi jos jausmai nukreipti į tai, kaip labiau Jį patenkinti, kur ir kaip Jam išreikšti savo meilę” (“Vidinė pilis” 7. 4, 6). Vidinė malda atpažįstama tarnystėje. Meilė Dievui gimdo broliškumą ir išplečia asmeninio atsivadavimo galimybę. Vidinė malda neleidžia užsisklęsti savyje (“Vidinė pilis” 7. 4, 14). Siela prieš akis turi artimo rūpesčius, nieko daugiau: *“Jie (tokie žmonės) rūpinasi tik tarnauti ir patikti Viešpačiui (...) Jie negalvoja apie tai, ką patys praras. Prieš akis jie turi tik savo artimo gerovę, nieko daugiau”* (“Giesmių giesmės’ apmąstymas” 7, 5). Jiems nerūpi įtikti nei klausytojams, nei sau. Vienintelė jų darbų priežastis – visą gyvenimą užvaldžiusi meilė.

Pagal Paštuvos basųjų karmeličių bendruomenės parengtą medžiagą
(karmelitai , spalio 14, 2010)

<http://karmelitai.wordpress.com/2010/10/14/369/>

II užduotis

Apie kontempliaciją:

Alfonsas Grauslys. Kontempliatyvūs vienuolynai. Laiškai lietuviams, 1957 m.

<http://www.laiskailietuviams.lt/index.php/1957m-2-vasario/983-kontempliatyvus-vienuolynai>

Apie šv. Teresės Avilietės aprašytus maldos kelio dėsningumus:

Skaitykite:

Robert Faricy, Luciana Pecoraio

Maldos gelmėje: Šv. Ignaco Lojolos, šv. Teresės Avilietės ir šv. Kryžiaus Jono vedami.

Iš italų kalbos vertė Vytautas Langas.

Vilnius: Katalikų pasaulio leidiniai, 2012.

Šv. Teresės Avilietės pasisakymų apie maldos gyvenimą komentarai:

1970 metais popiežius Paulius VI, paskelbdamas šv. Teresę Bažnyčios Mokytoja, pabrėžė, kad *“ji skelbia nesenstančią, kiekvienam laikmečiui tinkančią žinią – žinią apie maldą”*.

Iš tiesų Teresė teturėjo vienintelį tikslą – nuolat mokytis maldos ir mokyti jos seseris, kunigus bei pasauliečius. Tam buvo skirtos ir varginančios jos kelionės po Ispaniją – įkurti vienuolynus, kuriuose būtų garbinamas Dievas.

Teresė niekada nepateikė sausos dvasinio gyvenimo teorijos, bet pati gyveno tikėjimu ir kaupė draugystės su Dievu patirtį. Pačia savo prigimtimi Teresė buvo pašaukta dialogui ir todėl ji gali būti mums gera patarėja ir maldos mokytoja. *“Galiu kalbėti tik apie tai, ką pati patyriau. Tas, kas pradėjo vidinę maldą, teneapleidžia jos net ir klupdamas, nes ji ir yra priemonė padėčiai ištaisyti. Kas dar nepradėjo melstis vidine malda, tą iš meilės Viešpačiui prašau nepraleisti tokio didžio gėrio. Čia nėra ko baimintis, bet yra ko trokšti”* (“Gyvenimas” 8, 5).

Visiems, norintiems melstis vidine malda, Teresė ne kartą primena dar vieną svarbią tiesą: *“Jei ketinate kalbėtis su tokiu didžiu Viešpačiu, bus gera, jei apmąstysite, kas yra tas, su kuriuo norite kalbėtis, ir kas esate jūs”*; (“Tobulumo kelias” 22, 1).

“Nekalbėkime apie baimę ir nenusiminkime, matydami savo silpną prigimtį ir jėgas, bet stenkimės stiprinti save nusižeminimu ir supraskime, kaip nedaug tegalime patys ir kad esame niekas, jei Dievas mums nepadedą. Pasitikėkime nebe savo jėgomis, bet Jo gailėstingumu, nors mūsų silpnumas, kol pasieksime šį gailėstingumą, išliks.” (“Giesmių Giesmės apmąstymas” 3, 12).

“Malda, mano supratimu, yra ne kas kita, kaip meilingas bendravimas su Tuo, kuris, kaip žinome, mus myli” (“Gyvenimas” 8, 5).

Atrasti Jėzų – žmogumi tapusį Dievą, Teresei buvo malonių malonė. Jėzaus Kristaus asmenyje Teresė sutinka Viešpatį kaip Draugą, todėl išdrįsta kalbėtis “su Jo Didenybe” ir leidžiasi Jo vedama į dieviškos meilės gilumą. Savo žmogyste Jėzus atveria Teresei kelią į intymiausią draugystę. Pasakodama apie ilgus sunkios savo maldos metus, Teresė sako: *“Aš galėjau įsivaizduoti Kristų tik kaip žmogų”* (“Gyvenimas” 9, 6). Šie žodžiai parodo, kad Dievą Teresė sutiko gyvame, įsikūnijusiąjame Dievo Žodyje, kuris yra Kristus. Ji negalėjo mąstyti apie “kitokį” Dievą, tik apie tą, kuris Jėzuje tapo žmogumi. Iš Kristaus ji mokosi suprasti, kas yra

Dievas ir kas yra žmogus. Kristus pažįsta mūsų silpnumą ir ribotumą ("Gyvenimas" 37, 6). *"Kai Jį išvydau, mane apėmė meilė ir pasitikėjimas Viešpačiu. Regėjau aiškiai, kad Jis, nors ir būdamas Dievas, drauge buvo ir žmogus". "Galiu bendrauti su Juo kaip su draugu". "Kristus yra labai geras draugas, kai žvelgiame į Jį kaip į žmogų ir regime Jo silpnumus bei išmėginimus – Jis yra mūsų bendrakeleivis"* ("Gyvenimas" 22, 10).

Manyti, kad malda gali mus atitolinti nuo žmonių, o dėmesys Dievui "ištirpti" dėmesyje žmonėms, reikštų nesuprasti, kas yra vidinė malda ir ką reiškia bendrauti su žmonėmis.

Dievo širdyje į žmogų žvelgiame kaip į brolių. Bendravimas su Dievu mums atskleidžia tiesą apie žmogų mylintį Dievą ir pažadina galingą troškimą atiduoti save.

Vidinėje maldoje yra išgydomas žmogiškasis silpnumas. *"Kai siela dažnai ir išmintingai bendrauja su Dievu, apie save ji mąsto labai nedaug; visi jos jausmai nukreipti į tai, kaip labiau Jį patenkinti, kur ir kaip Jam išreikšti savo meilę"* ("Vidinė pilis" 7. 4, 6). Vidinė malda atpažįstama tarnystėje. Meilė Dievui gimdo broliškumą ir išplečia asmeninio atsidavimo galimybę. Vidinė malda neleidžia užsisiklęsti savyje ("Vidinė pilis" 7. 4, 14). Siela prieš akis turi artimo rūpesčius, nieko daugiau: *"Jie (tokie žmonės) rūpinasi tik tarnauti ir patikti Viešpačiui (...) Jie negalvoja apie tai, ką patys praras. Prieš akis jie turi tik savo artimo gerovę, nieko daugiau"* ("Giesmių giesmės' apmąstymas" 7, 5). Jiems nerūpi įtikti nei klausytojams, nei sau. Vienintelė jų darbų priežastis – visą gyvenimą užvaldžiusi meilė.

Malda – draugystė keičia žmogų. Dievo pažinimas maldoje auga ne tam, kad didėtų mūsų supratimo ir žinojimo lobiai, bet tam, kad mokytumės tapti į Jį panašiais. Būti savo Draugui tuo, kuo Jis yra man, radikaliai Jam atsiduoti, nes *"geresnio draugo siela negali rasti"*. Žengdami bent mažą žingsnelį vidinės maldos link, esame keičiami. Nė vienas, prisiartinęs prie Dievo, nepasitraukia nuo Jo toks, koks buvo. Geriausia malda yra ta, kuri žmogų daro geresniu. Vidinės maldos istorija – tai žmogaus keitimosi istorija.

Pagal Paštuvos basųjų karmeličių bendruomenės parengtą medžiagą

<http://karmelitali.wordpress.com/2010/10/14/369/>

